

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-579495-I/08/KŁ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 19/09/2008r.

Pan
Zbigniew Ćwiąkalski
Minister Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 WARSZAWA

Wielce Szanowny Panie Ministrze

Problematyka dostępu do zawodu adwokata i zasady wykonywania tego zawodu budzą w ostatnim czasie wiele kontrowersji. Wynikają one nie tylko z powodu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 kwietnia 2006 r. w sprawie o sygnaturze K 6/06, ale także z powodu niedostosowania niektórych przepisów ustawy o adwokaturze do obecnych warunków społecznych i prawnych. Sygnały, jakie docierają do mnie wskazują, iż wątpliwości co do celowości uregulowania wywołuje art. 67 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze. (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058 ze zm.).

W świetle art. 67 przywołanej powyżej ustawy, osoby, które wykonywały zawód sędziego lub prokuratora, nie mogą w ciągu dwóch lat od zaprzestania wykonywania tego zawodu wykonywać zawodu adwokata w okręgu tej izby adwokackiej, w której zajmowały powyższe stanowisko. Zakaz ten nie dotyczy sędziów Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, Sądu Najwyższego, sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz prokuratorów Prokuratury Krajowej.

Wprowadzenie dwuletniego okresu karencji na wykonywanie zawodu adwokata dla osób uprzednio wykonujących zawód sędziego lub prokuratora w okręgu tej samej izby adwokackiej ma zapewnić ochronę prawidłowego toku toczącego się postępowania przygotowawczego, czy też sądowego. Dwuletni okres karencji sprzyja, „aby wykluczyć jakiegokolwiek tendencje do wykorzystywania przez nowo wpisanego swych znajomości z okresu poprzedniej pracy w sądownictwie czy prokuraturze” (tak Z. Krzeмиński, *Prawo o adwokaturze -Komentarz*, Warszawa 1998, s. 125).

Warto jednakże zwrócić uwagę na uregulowanie tego samego problemu w odniesieniu do radców prawnych. Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059 ze zm.) nie zawiera przepisów analogicznych do art. 67 ustawy - Prawo o adwokaturze, co w konsekwencji skutkuje niczym nieuzasadnionym różnicowaniem sytuacji adwokatów i radców prawnych w rozpatrywanym aspekcie. Ustawa o radcach prawnych stanowi tylko w art. 26, iż osoby, które wykonują zawód sędziego, prokuratora, notariusza, komornika, asesora sądowego, prokuratorskiego i notarialnego bądź odbywają aplikację sądową prokuratorską lub notarialną nie mogą jednocześnie zostać wpisane na listę radców prawnych ani wykonywać zawodu radcy prawnego. Z powyższego wynika, iż po zaprzestaniu wykonywaniu zawodu np. sędziego, były sędzia może bez żadnych przeszkód uzyskać wpis na listę radców prawnych i rozpocząć wykonywanie zawodu radcy prawnego bez wspomnianego okresu karencji, który obowiązuje w stosunku do adwokatów. Mając na uwadze, iż uprawnienia zawodowe przedstawicieli obu zawodów są zbliżone (z tym zastrzeżeniem, iż na gruncie obowiązujących przepisów tylko adwokat może pełnić funkcję obrońcy w postępowaniu karnym i występować w sprawach karnoskarbowych), uregulowanie art. 67 ustawy - Prawo o adwokaturze i brak podobnej regulacji w ustawie o radcach prawnych, budzi uzasadnione wątpliwości co do racjonalności takiego rozwiązania.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej kwestii.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski